

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusikaosakond

koolimuusika õppekava

Rutt Poolakese

MÕTTED MUUSIKAS

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja: Tuuli Jukk

Kaitsmisele lubatud.....

Viljandi 2020

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. ÕPIKOGEMUSTE KIRJELDUS JA ANALÜÜS.....	5
2. ETTEVALMISTUSPROTSESS JA KONTSERT	8
2.1 Perekond Poolakese pereansambel	8
2.2 Kontserdi ettevalmistusperiood	9
2.2.1 Laulude õpetamine	10
2.2.2 Instrumentaalpalade õpetamine.....	12
2.3 Kontsert	14
3. REPERTUAAR	15
3.1 Laulude kirjutamine.....	15
3.2 Repertuaari transkribeerimine	16
3.3 Repertuaari muusikaline analüüs.....	16
KOKKUVÕTE	21
KASUTATUD KIRJANDUS.....	22
LISAD	23
Lisa 1. “Taevas paistab kuu”	23
Lisa 1.1 “Taevas paistab kuu” klaver ja viiul.....	25
Lisa 2. “Kuule”	28
Lisa 2.1 “Kuule” klaverisaade	30
Lisa 3. “Rohutirts”	32
Lisa 4. “Päikesekiired”	33
Lisa 4.1 “Päikesekiired” klaver ja flööt.....	34
Lisa 5. “Aitäh emmele”	37
Lisa 6. “Lõbus herilane”	38
Lisa 7. “ <i>Do what you love</i> ”	40

Lisa 8. “ <i>When</i> ”	41
Lisa 8.1 “ <i>When</i> ” klaverisaade	43
Lisa 9. “Õitseng”	45
Lisa 10. “Poolakesed”	47

SISSEJUHATUS

Käesoleva loov-praktilise lõputöö pealkiri on “Mõtted muusikas”. Töö eesmärgiks on korraldada kontsert, mis koosneb ainult omaloomingulisest repertuaarist. Kontserdil laulavad ja mängivad pilli minu õed-vennad, keda olen iseseisvalt juhendanud. Idee teha pereansambel, tekkis juba mõni aasta tagasi ning mul on hea meel, et saan selle nüüd teostada. Varasemalt oleme erinevate koosseisudena esinenud, kuid kogu perega avalikult mitte. Esitamisele tulevad laulud ja palad on sündinud erinevatel eluetappidel ja kaks neist kirjutatud spetsiaalselt lõputöö jaoks. Kontsert toimub 13. mail 2020. aastal Raabe talus.

Loov-praktilise lõputöö esimeses osas annan ülevaate oma muusikalistest õpingutest ja töökogemusest. Teises osas kirjeldan Poolakeste pereansamblit, kontserdikava repertuaari ja valikut, samuti kontserdi ettevalmistusprotsessi. Töö kolmandas osas räägin repertuaari loomisest ning selle muusikalisest analüüsist. Lisades olen välja toonud kontserdil ettekandele tulevate laulude noodid.

1. ÕPIKOGEMUSTE KIRJELDUS JA ANALÜÜS

Olen kasvanud üles keskkonnas, kus kuuleb kogu aeg muusikat. Laulame tihti perega koos ja muusikal on suur roll meie igapäevases elus. Isegi enne sööma hakkamist on kujunenud traditsiooniks laulda söögilaul. Minu isa alatihti meenutab, kuidas ta noorena oma sõpradega mööda Eestit ringi sõitis, lõkkeõhtutel kitarri mängis ja laulis. Kitarri hakkas ta õppima omal käel ning süstis hiljem ka minusse ja teistesse pereliikmetesse huvi nii kitarrimängu kui üleüldiselt muusika vastu. Ema ja isa ei ole kumbki muusikaliselt haritud, kuid otsustasid, et lapsed pannakse muusikakooli.

Mind viidi 6. aastaselt Viljandi muusikakooli katsetele. Mäletan, et pidin valima pilli. Huvitusin ka viiulist ja kandlest, kuid valik osutus klaverile, mille üle mul on hea meel. Läksin muusikakooli 1. klassi 8-aastaselt. Minu õpetajaks sai Katri Jänes, kellega tekkis juba alguses väga tugev side ning on siiani. Tema õpetamine oli kohati range, kuid see eest sain tugeva ja hea põhja alla. Põhikoolis laulsin nii laste- kui mudilaskooris ja muusikakoolis laulsin aasta neidudekooris. Lõpetasin muusikakooli kiitusega ja soov oli pillimänguga edasi tegeleda. Vahepeal õppisin aasta kitarri Jan Viilebergi käe all ning ühe aasta õpetas mulle klaverit ka Themuri Sulamanidze. Sel ajal õppisin juba Viljandi gümnaasiumi kunstisuunas. Gümnaasiumi lõpuaastal pidin otsustama, mis eriala tahaksin edasi õppima minna. Mäletan, et põhikooli muusikaõpetaja Allar Jakobson oli esimene, kes ütles, et võiksin mõelda muusikaõpetajaks õppimise peale. Tol hetkel tundus see mõte minu jaoks kauge.

2016. aastal alustasin õpinguid Viljandi Kultuuriakadeemia koolimuusika erialal. Soovituse tulla õppima Viljandi Kultuuriakadeemiasse andsid mulle Hanna-Liis Lao ning gümnaasiumi muusikaõpetaja ja minu Kultuuriakadeemia dirigeerimise õppejõud Pille Kährik. Tegin katsed ka Tallinna Ülikooli integreeritud kunst ja muusika erialale, kuid otsustasin Viljandi kasuks. Olen valikuga väga rahul ja sel aastal saavadki läbi õpingud Viljandi Kultuuriakadeemias. Koolimuusika eriala on olnud laiahaardeline ja huvitav. Olen õppinud väga palju uut ja kindlasti paljudes muusikalistes valdkondades arenenud. Õpitut olen saanud rakendada oma töösse.

Klaverit õppisin Jorma Tootsi ja ühe semestri ka Heili Kirsimäe käe all. Olen tänulik oskuste üle, mis klaveritundidest sain.

Hääleseadet andis kolm aastat Hedi-Kai Pai ja sel aastal Liina Saar. Olen väga tänulik, et olen saanud vokaalselt areneda, sest just see külg oli alguses üks nõrgemaid. Palju kasuks on tulnud ka kooris laulmine Pille Kähriku juhendamisel, kes oli ka mu dirigeerimise õppejõud, ja tänu kellele sain dirigeerida oma eksamikontserdil Viljandi Kultuuriakadeemia segakoori.

Nelja aasta jooksul õppisin erinevaid pille (basskitarr, trummid, plokkflööt, Orffi-pillid, väikekannel, kitarr), mida juhendasid Mihkel Pajupuu, Kristo Joosep, Merike Paberits, Tuuli Jukk, Aime Reier ja Harri Heinsoo. Olen pillioskusi praktiseerinud erinevates kohtades: lasteaias õpetamisel, bändis mängides, pilliõpet juhendades. Olen väga tänulik kõikidele õppejõududele, kes pille õpetasid.

Muusikatehnoloogia tunnis, Mihkel Pajupuu juhendamisel, sain algteadmised heli võimendamisest ja tehnika kasutamisest. Neid teadmisi olen praktiseerinud laulude salvestamisel ja kontsertide ettevalmistamisel.

Peale selle olid koolimuusika erialal praktilise harmoniseerimise ning arranžeerimise tunnid Hedi-Kai Pai ja Themuri Sulamanidze juhendamisel. Nendes tundides õppisime, kuidas kujundada klaverisaadet erinevate karakteritega lugudes ja kuidas noodistada noodistusprogrammidega. Olen saanud õpitut rakendada nii tööil kui igapäevaelus.

Rahvalaulude laulmist ja juhendamist õpetas Celia Roose. Tema tundidest sain teadmised, kuidas valida lastele eakohast repertuaari ja kuidas seda õpetada.

Hetkel töotan Uusna külamajas laste muusikaringi juhendajana, mis on mind väga palju arendanud. Muusikaringis käib kuni 12 last. Saan sel töökohal praktiseerida ülikoolist saadud teadmisi ja kogemusi. Olen teinud lastelauludele seadeid, fonogramme, õpetanud laule, laulumänge ja tantse.

Sügisest alustasin ka klaveriõpetamist koduõppena ühele 10. aastasele poisile. 2019. aasta kevadel asendasin Suure-Jaani muusikastuudio klaveriõpetajat, kus õpetasin klaverit 10-le lapsele. Väga palju praktikat olen saanud just oma õdesid-vendasid õpetades ja seadeid luues.

Peale selle olen viiendat aastat kaastegev Viljandi Elu Sõna koguduse laste- ja noortetöös. Oleme iga-aastaselt korraldanud laagreid, kus olen pidanud juhendama erinevates valdkondades. Olen õppinud, kuidas tegeleda lastega, kuidas neid õpetada muusikaliselt, kuidas neid distsiplineerida ja motiveerida. Andsime sel aastal välja lastelaulude plaadi “SEIKLUS”, kus on ka kaks minu loodud laulu. Plaadi salvestusprotsessi käigus õppisin, muusika produtseerimist, kuidas teha lastelaulude fonogramme ja salvestada nii pillimängu kui vokaali.

Õpingud Viljandi Kultuuriakadeemias on andnud mulle kaasa hea ja suure “pagasi” olemaks muusikaõpetaja, samuti olen saanud arendada enda loomingulisust.

Käesolevat lõputööd oli põnev teha ja nautisin nii õdede-vendade juhendamist kui koos nendega laulmist. Mõne laulu seadet pidin kohandama vastavalt olukorrale ja oskustele. Sain praktiseerida õpetamist erinevates vanustes lastele. Veendusin selles, kui oluline on õpetaja rollis olla kannatlik ja järjepidev. Õpetamise käigus need omadused minus ka arenesid.

2. ETTEVALMISTUSPROTSESS JA KONTSERT

Järgnevas peatükis annan ülevaate perekond Poolakese pereansamblist ja sellest, kuidas möödus ettevalmistusperiood ja kontsert.

2.1 Perekond Poolakese pereansambel

Perekond Poolakese on 11-liikmeline suuredpere Viljandi Vallas. Ema Eve (51) on loominguline inimene ning isa Meelis (56) musikaalne. Kõik lapsed on musikaalsed ja muusikaarmastus on olnud peres algusest peale. Õel Hannal (21) ei ole lastest ainsana muusikalist tausta, kuid ta on õppinud kuulmise järgi omal käel klaverit mängima. Noorem õde Raahel (19) lõpetas Viljandi muusikakooli flöödi erialal ja õppis ka aasta klaverit. Marta (17) õppis aasta kannelt ja klaverit. Taaniel (16) õpib Viljandi muusikakoolis saksofoni (hetkel küll on aastane paus, kuid järgmisel õppeaastal plaanib lõpetada), Joosep (14) õpib 6. klassis viiulit, Maria (10) õpib 3. aastat klaverit ning kõige väiksem õde Gloria (8) õpib klaveristuudios. Pesamuna Joonatani (4) käes leiab kasutust iga pill, mis kätte satub.

Meie pereansamblit on kutsutud esinema mitmetele üritustele nii suurema kui väiksema koosseisuga. Kuna pere lastest olen kõige vanem, siis enamasti olen juhendajaks olnud mina. Kõige varasem esinemine pereansamblina oli Kalmetu põhikoolis. Seal suunas mind muusikaõpetaja Allar Jakobson tihti juhendama oma väiksemaid õdesid-vendi. Kõige rohkem esinesime põhikoolis Raaheliga - mina saatsin klaveril ning tema mängis flööti.

Esimene suurem avalik esinemine oli 2015. aasta oktoobris, kui esinesime viiekesi Sakala keskuses lauluga “Oma saar”. Mina mängisin klaverit, Taaniel saksofoni ning Hanna, Raahel ja Marta laulsid. 2018. aastal esinesime sama looga Marta põhikooli lõpetamisel kaheksakesi. Peale selle astume igal aastal üles Uusna külamaja erinevatel kontsertidel. Repertuaari õppimisprotsess oli tihti õhtuti, kui kõik kodus olid. Kutsusin õed-vennad klaveri juurde ning hakkasin partiisid õpetama. Laulude seaded tegin ea- ja jõukohased.

2.2 Kontserdi ettevalmistusperiood

Suuremate proovidega alustasime aprillikuu alguses. Mõned lood olid juba perele tuttavad, kuid oli ka selliseid, mis vajasisid kohendamist ja olid perele tundmatud. Juhendasin esialgu kõiki individuaalselt, kuid aprilli lõpupoole tegime proove kõik koos. Õpetamisprotsess läks üsna ladusalt, kuigi oli ka keerulisemaid perioode. Kedagi ei pidanud vägisi õpetama ja enamasti olid kõik õed-vennad motiveeritud.

Pean oluliseks õpetamise juures, et jääks alles musitseerimisrõõm. Õpetamine ei tohi muutuda pealesunnituks ja üksluiseks, peale selle ei tohiks laps võtta õppimist kui kohustust. Õpetamismeetod sõltub palju lapse vanusest ja oskustest.

Lapsed, keda õpetama pidin, olid kõik erinevas eas. Kõige keerulisem oli minu arvates õpetada Mariat, sest teda oli vaja kõige rohkem motiveerida, kui hakata laulu või pillimängu õpetama. Kõige kergem oli õpetada suuremaid õdesid, kes olid ka ise motiveeritud.

Motivatsiooni mõiste on tänapäeval väga lai. See sõna pärineb ladinakeelsest sõnast *movere*, mis tähendab “liikuma” ja ajendab inimest mingis suunas tegutsema. (Pintrich, 1999; Ryan & Deci, 2000)

Motivatsiooniteooriaid on erinevaid. Isemääramistestooria järgi on kahte erinevat tüüpi motivatsiooni: sisemine ja välimine motivatsioon. Sisemine motivatsioon lähtub inimesest endast ning see on loomupäraselt huvipakkuv ja nauditav. Välise motivatsiooni tegevus on suunatud väliste väärtuste ja hüvede saamiseks. Tegevus võib olla vastumeelt, ent seda tehakse tasu eest, mis võib olla kas raha, kiitus, positsioon või isegi hirm. (Ryan & Deci, 2000)

Tihti tundsin, et väiksemate puhul on lihtne kasutada ja isegi pidi kasutama välist motiveerimist. Suuremate õdede puhul tundsin rohkem nende enda kaasaalamist lõputöö õnnestumiseks, mis tekitas neis tugeva sisemise motivatsiooni. Kontserdi lähenemine tekitas aga kõigis rohkem tahet paremini laule ja palasid esitada. Kokkuvõttes on väga oluline, et motivatsioon õppida tuleks lapse enda seest. Seega peab laul olema lapse jaoks meeldiv ja eakohane, samas piisavalt väljakutset esitav, et oleks edasine areng.

2.2.1 Laulude õpetamine

Õpetamist alustades püüdsin tähele panna, mida olen ülikoolis õppinud nii hääleseade tunnis, vokaalididaktika tunnis kui rahvalaulu õpetamise tunnis.

Oluline on juhtida tähelepanu, et laps laulaks õigesti. Selleks tuleb keskenduda kehahoiule, hingamisele, vabale toonitekitamisele, selgele hääldusele ja puhtale intonatsioonile. Enne laulma hakkamist peaks eelnema hääle lahtilaulmine, mis nooremas eas võiks olla mänguline ning vanemas koolieas juba teadlikum tegevus. (Härma & Sepp, 2014)

Püüdsin nendele teadmistele toetuda ja rakendasin neid tähelepanekuid õpetamisel.

Laulu õpetamiseks on erinevaid meetodeid, sõltuvalt eest ja võimekusest. Laule saab õpetada:

- kuulmise järgi;
- käemärkide järgi;
- rütmistatud astmenoodi järgi;
- traditsioonilise noodi järgi;
- kasutades nimetatud võimaluste kombineerimist. (Härma & Sepp, 2014)

Valisin laulude omandamiseks kuulmise järgi õpetamise, mis on minu arvates neist kõige loogilisem ja lihtsam.

Kuulmise järgi õpetamist (2014) saab rakendada nii keerulisemate kui väga lihtsate laulu lõikude õppimiseks. Laulu õpetamisel on 5 etappi:

1. Laulu kvaliteetne esitus helikandjalt või õpetajalt
2. Arutelu laulu sisu, meeleolu üle
3. Laulu õppimine (pikema laulu puhul lõikude kaupa)
4. Laulu autorite tutvust
5. Emotsionaalne ettekanne

(Härma & Sepp, 2014)

Õpetamisprotsessis lähtusin nendest põhimõtetest. Seega käib laulu õpetamine minul enamasti nii:

- Kõigepealt tutvustan, kuidas laul sündis.

- Seejärel laulan laulu tervikuna ette. Mõnikord peatan ja küsin ka nende nõu mõne viisijupi või mõtte osas.
- Hakkan partiisid õpetama- laulan ette, nemad järgi. Õpetamisprotsessis noote ei kasuta ning õpetan kuulmise järgi.
- Arutame läbi laulu mõtte.
- Teeme algusest kuni õpitud osani.
- Laulame edasi kuni lõpuni. Keerulistemate lugude puhul harjutame lõikude kaupa.
- Kordame õpitut ja jätame mõneks ajaks “seedima”.
- Olenevalt vajadusest ja võimalusest, teeme loo mõne päeva pärast uuesti läbi ja kui vaja õpime edasi.
- Kui laul on selge, hakkan tähelepanu pöörama esitusele ja hääle kõlale.
- Tegeleme diktsiooni ja hääldusega.
- Viimistleme kuni soovitud tulemuseni.

Õpetasin laulmist õdedele-vendadele kuulmise järgi ja ei kasutanud nooti. Panin tähele, et osad laused või sõnad jäävad paremini meelde, kui mõned teised. Näiteks kui õpetasin Joonatanile laulu “Aitäh emmele”, jäid kergemini lausest “Kui kevad on käes, siis on üks tähtis päev. Kui kevad on käes, siis on emadepäev” meelde eriti lause lõpud. Sõnad “kui”, “on”, “siis on”, jäid tihti laulmata, ja eriti rõhutas sõnu “kevad”, “tähtis päev”.

Mida rohkem laps suudab seoseid luua uute ja juba olemasolevate teadmiste vahel, seda kiiremini õpitu meelde jääb. Samuti peab laps suutma selle enda jaoks mõttekaks ja huvitavaks luua. (Kikas, 2010)

Erinevad uurimused on näidanud, et õpetamisprotsessis panevad inimesed üldjuhul tähele seda, mis neid ennast huvitab või mida nad kuulda/näha tahavad. Seega tehakse tihti info hulgast valikud vastavalt oma eelteadmistele või hoiakutele. (Chinn & Brewer, 2000).

Tõdesin, et noorematel lastel jäävad laused tunduvalt raskemini meelde, kui suurematel. Seetõttu on väiksemate puhul laulmisel eriti oluline kordade arv.

Mälumaht ongi lastel tunduvalt väiksem kui täiskasvanutel. Lapsi segavad tihti ebaolulised faktorid ning nad kipuvad kiiresti oma tähelepanu kaotama. Seepärast peavad olema juhised lühidad ja lastele arusaadavad. (Kikas, 2010)

Õpetamisprotsessis on oluline märgata vigu ja parandada neid õigel ajal. Kui paranevad tulemused, kasvab huvi õpitava vastu (2006). Panin tähele, et kui laul sai lapsele selgemaks, hakkas see ka rohkem meeldima.

Samuti tuleb tähele panna isiksuse tüüpi. Ekstraverdile on oluline tunnustus ja teiste ees kiitmine. Introverte motiveerib eriti hea töötulemus ja neid saab kõige paremini tööle panna konstruktiivse kriitikaga. (Leppik, 2006)

Kodustes tingimustes laulude harjutamine on veidi teistsugune, kui koolis. Laste tähelepanu ja tahtmised on oma tegemistel ja mängudel. Kui lõpuks klaveri taha harjutama jõudsite, kippus lapse tähelepanu kiiresti hajuma. Seetõttu pidi õpetama kiiresti ja mõnikord ka vahele mingit tegevust tegema. Õppeprotsess peab olema paeluv ja seetõttu tuleb õpetamine teha vaheldusrikkaks ja eakohaseks. (Pullerits, 1998)

Hea oli jällegi see, et kõik olid kodus ja sai proove teha siis, kui oli vajadust.

Järgmisel korral katsetaksin lisaks kuulmise järgi õpetamist ka mõnda teist meetodit, näiteks käemärkide järgi õpetamist. Oleks huvitav teada, kas õpetamisprotsess kulgeks sel juhul kiiremini või oleks vastupidi keerulisem.

2.2.2 Instrumentaalpalade õpetamine

Instrumentaalpalade õpetamine ei erinenud palju laulude õpetamisest. Klaveripalad ja ukulele partii õpetasin kuulmise järgi, viiuli- ja flöödi partiid traditsioonilise noodi järgi.

Klaveri õpetamise didaktika tundi rakenduskõrghariduse õppekaval ei ole, kuid see tuleb magistriõppes. Seega lähtusin õpetamisel varasematest teadmistest ja enda kogemustest. Olen käinud klaveritunde vaatlemas, lugenud erinevaid klaveriõpetamise õpikuid nagu L. Kõlar “Klaveriõpik lastele”, R. Pajusaar “Konn kilpkonn õpib klaverit mängima I ja II osa”, K. Rebane “Klaveriloomad”, R. Päts “Palad”, “Polüfoonia” jne.

R. Päts (2010) on soovitanud, et õpetatavad partiid olgu lihtsad, kergesti meeldejäädavad ja tehniliselt kergesti mängitavad. Kõigepealt tuleb õpetajal partiid ette mängida ja siis lasta kohe korrata. (Päts, 2010)

Pala “Rohutirts” sai Glorial üsna kiiresti selgeks. Olin teadlik, mis lugusid ta varasemalt on muusikakoolis mänginud. Seega püüdsin teha sarnase karakteriga pala. Tal tekkis seos õpituga ja seetõttu oli pala tema jaoks meeldiv.

Pala “Lõbus herilane” õpetamine sujus alguses ladusalt. Hiljem mõlema käe kokku mängimisel tahtis ta mõnel korral alla anda, sest pala ei saanud nii kiiresti selgeks, kui ta lootis. Keeruliseks tegi vasaku käe partii. Tegime palju proove ja kohendasime pala vastavalt olukorrale.

Repertuaari õpetamisel tuleb arvestada õpilase iseloomuga. Samuti tuleb repertuaar sobitada õpilasega, mitte õpilane repertuaariga. (Kõlar, 1999)

Raahelile flöödipartiide (“Õitseng”- Lisa 9, “Päikesekiired”- Lisa 4.1) õpetamisel kasutasin traditsioonilist nooti, sest need olid keerulisemad.

Joosepile õpetasin viiulipartii alguses kuulmise järgi, kuid siis võtsime noodi appi (“Taevas paistab kuu” - Lisa 1.1)

Ukulelele akordid õpetasin Martale kuulmise järgi. Mängisin ette ja tema järgi.

Toon järgnevalt välja (klaveri)palade õpetamise protsessi:

- Tutvustan pala, mängin ette.
- Küsin lapse arvamust. Leian, et on oluline, et lapsele endale meeldiks õpitav pala.
- Hakkan lõikude kaupa õpetama eraldi paremat ja vasakut kätt.
- Pillimängu vahele küsin teoreetilisi teadmisi - pala helistik, klahvide nimetused jne.
- Proovime melodiat laulda, et lapsel tekiks seos klaveriklahvide ja helikõrguse vahel.
- Olenevalt lapse võimekusest, mängime parema ja vasaku käe kokku.
- Teeme algusest kuni õpitud osani.
- Õpime pala edasi kuni lõpuni.
- Kordame õpitut ja jätame mõneks ajaks “seedima”.
- Olenevalt vajadusest ja võimalusest, teeme pala mõne päeva pärast uuesti läbi ja kui vaja õpime edasi.
- Tegeleme dünaamikaga ja käehoiakuga.

- Kui pala on selge, teeme läbi esinemisolukorras.

Kontserdi ettevalmistusperiood ei olnud üle võimete keeruline. Nautisin õpetamist ja leidsin tänu lõputöö kirjutamisele nippe, kuidas teha laulu ja pillimängu õpetamine veelgi põnevamaks. Näiteks pala õpetamise vahele teha improviseerimise harjutus.

Õpetasin laulud ja klaveripalad selgeks enamasti kuulmise järgi. Vaid flöödi ja viiuli õpetamisel kasutasin traditsioonilist nooti.

Repertuaari valides lähtusin laste võimekusest ja sellest, et palad ei oleks lastele liiga keerulised, et ei kaoks sisemine motivatsioon. Proovisin pidevalt innustada ja kiita. Samuti parandada vigu õigel ajal ja korrigeerida seal, kus vaja.

2.3 Kontsert

Perekontserdi pealkiri on “Mõtted muusikas”. Kontsert kestab kokku umbes 30 minutit ja selle jooksul kõlab 7 laulu ja 3 instrumentaalpala. Kontsert toimub Raabe talus 13. mail 2020. aastal. Kontsert algab pereema sissejuhatusega, kes teadustab ka laulud ja instrumentaalpalad. Kõik pereliikmed on kontserdil kaasatud.

Komisjonile esitan video kontserdist, mille lõpus on toredad seigad kodustest proovidest ja humoorikatest ebaõnnestumistest.

3. REPERTUAAR

Repertuaari valikul lähtusin nii laste vanusest kui võimekusest. Samuti valisin laulud, mis mind ennast kõnetasid. Poolakese pereansamblis on lapsed vanuses 4-23 ning laulud, mis on keerulisema harmoonia ja meloodiaga, jätsin suurematele ja lastelaulud loomulikult väiksematele. Kui kontserdikava kokku panema hakkasin, jälgisin, et järjest ei satuks laulud, mis on sama helistiku ja karakteriga. Mõnele laulule mõtlesin juurde instrumentaalsed vaheosad.

3.1 Laulude kirjutamine

Huvi omaloomingu kirjutamise vastu tekkis mul 10. aastaselt. Sellest ajast on pärit esimene teadaolev laul, mida siiani mäletan. Seejärel oli aastaid paus ning järgmine omalooming sündis koos parima sõbrannaga - tema kirjutas sõnad, mina viisi. Käisime esinemas “Päikeselaul 2010” omaloomingu võistlusel lauluga “Sügiseseina” ja 2011. aastal lauluga “Väike lootus”. Peale seda oli paus kuni gümnaasiumini. Viimasel aastal osalesin muusikaolümpiaadil, kus oli vaja esitada ka omalooming. Mulle meeldis tihti lihtsalt klaveri taha istuda ja improviseerida, kuid ühtegi kindlat lugu ei olnud nii veel tekkinud. Selle jaoks saigi valmis esimene klaveripala mille nimi on “Elumere loksuvaits laintes”. Peale seda hakkasin aktiivsemalt ja julgemalt tegelema laulude ning klaveripalade kirjutamisega. Nüüdseks on valminud vähemalt pool kaustikutäit erinevates žanrites laule nii lastele kui isegi koorile. Samuti on valminud mitmeid klaveri-ja kitarriteoseid. Umbes pooled laulud minu loomingust on kristliku sisuga ülistuslaulud.

Laulud on tekkinud kõik isemoodi ja on erineva temaatikaga. Enamik neist on seotud suhete, looduse ja igapäevaste tegemistega. Lood tekivad tihti kas klaveri taga istudes või kuskil looduses jalutades. Kindlat seaduspärasust ei ole. Mõnikord tekib esmalt improviseerides viis ja seejärel leian kuskilt vanadest kirjutistest sobivad sõnad. Teinekord tuleb nagu eikusagilt mõni huvitav mõte või lause, mille kiiresti üles kirjutatan ja hiljem mõne viisiga ühendan.

Klaveriteosed sünnivad klaveri taga improviseerides ja kui tuleb mõni meeldiv viisijupp, salvestan selle *voice memo* 'sse, sest kunagi ei tea, kas või millal seda võib vaja minna.

Olen julgustanud ka õdesid-vendi tegelema omaloominguga. Igapäevaselt on kodus kuulda ja näha loomingulist tegevust, kas luulet, kunsti või pillil improviseerimist.

3.2 Repertuaari transkribeerimine

Noodistasin kõik laulud ja instrumentaalpalad Musescore ja Sibeliuse programmiga. Mõnele laulule lisasin juurde ka klaverisaated. Need on toodud välja lisades.

3.3 Repertuaari muusikaline analüüs

Minu loov-praktilise lõputöö kava koosneb 7 laulust ja 3 instrumentaalpalast. Järgnevalt kirjeldan laule selles järjekorras, nagu nad esitamisele tulevad.

1. “Taevas paistab kuu” (Lisa 1)

Laul sündis 2019. aasta detsembrikuu alguses. Kõigepealt tekkis klaveril harmoonia ja meloodia ning sõnad tulid hiljem üsna loomulikult juurde. Kujutasin, et olen hilisõhtul õues, vaatan taevasse, kus säravad mulle vastu tähed ja kuu. Olenemata kõigest, tahan nautida aega, mis meile antud on ja olla inimeste jaoks olemas. Laulus proovin kirjeldada tänutunnet, mis on mu südames. Terviklikult sai laul valmis detsembrikuu lõpus ja tundsin kohe, et see sobib laulmiseks minu nooremale õele Raahelile. Seega õpetasin talle laulu selgeks ja esinesime sellega ka jõuluõhtul Jaani kirikus.

Laul on rahulik ja unistav. Esimene pool sellest on tempos 95, teine osa tempo 80.

Laul on algselt C-duuris, kuid lõpus moduleerib Des-duuri. Taktimõõt on 4/4. Diapasoon: a-b1.

Kaastegev on Joosep viiulil ja klaveril saadab Rutt.

Laulu esitaja on Raahel.

2. “Kuule” (Lisa 2)

Laul sündis 2019. aasta suvel. Harmonia põhineb *jazz turnaround* kadentsil ning meloodia tekkis sinna lihtsalt peale ümisedes. Hakkasin oma mõtteid lihtsalt laulma ja nii laul sündiski. See on üks lustakamaid ja rõõmsameelsemaid laule minu repertuaaris. Enamasti on minu omaloomingule iseloomulik mõtlikus ja minoorne helikeel.

Laul on julgustav ja räägib sellest, et inimese elu koosneb valikutest ja elu on pidev liikumine millegi suunas. Alati on hea, kui on keegi kõrval, kuid isegi, kui ollakse üksi, tuleb hoida end “rõõmsas hoos”. Ükskõik, mis otsuseid inimene teeb, siis lõplikult jääb kõlama mõte: “Mida külvad, seda lõikad”. Laulu meloodia on üsna lihtne ja lapsepärane. Ei ole keerulist rütmikat, ega suuri hüppeid. Kõige suuremat raskust valmistas sõnade selgeks saamine ning sellega läks kõige kauem aega. Siin sai määravaks laulu kordade arv.

Laul algab C-duuris ning moduleerib Es-duuri. Taktimõõt on 4/4. Diapasoon: b-b1.

Saadan ise klaveril ning kaastegev on Marta ukulelel.

Laulu esitavad Maria ja Gloria. Refraäni laulavad kaasa ka teised õed-vennad.

3. “Rohutirts” (Lisa 3)

“Rohutirts” on väga lihtne ja rõõmus klaveripala, mille kirjutasin oma väikesele õele Gloriale käesoleva lõputöö jaoks. Kui seda mängima hakkasin, tuli kohe silme ette pilt rohutirtsust - nii sai see pala nimeks.

Klaveripala sündis 2020. aasta aprillikuus. Palas on parema ja vasaku käe kordamööda *staccato*’s mängimine.

Helistik on E-duur, taktimõõt 4/4. Diapasoon: gis-gis2.

Esitab Gloria klaveril.

4. “Päikesekiired” (Lisa 3)

Laul sündis 2019. aasta kevadel. Istusin toas klaveri taga ja vaatasin õue. Tekkis suur soov minna, joosta rohelisel aasal, lillelõhn tungimas ninasõõrmetesse ja päikesekiired paitamas põski. Laul jutustab igatsusest olla vaba ja tunda, et on alati keegi, kelle sülle joosta. Refraani sõnad kirjeldavad kevadet, mil puhkevad pungad, päikesekiired hakkavad soojendama ja on tunne, et looduse ilu võikski vaatama jääda. Sellest tähtsam on, et meie südames valitseks soojus ja Taevase Isa rahu. Laulul tekkisid üsna samaaegselt harmoonia, meloodia kui sõnad. Laul algab C-duuris ja moduleerib Es-duuri. Taktimõõt on 6/8. Diapasoon: a-bes1, flöödil: d1-g2.

Saadaklaveril ja instrumentaalosas mängib kaasa flööt. Kaastegev on isa Meelis kitarril. Laulu esitavad Raahel ja Rutt.

5. “Aitäh emmele” (Lisa 5)

Otsisin muusikaõpikutest isadepäeva laulu Uusna muusikaringi lastele. Ei leidnud sobivat ning otsustasin ise ühe kirjutada. Laul on lihtne ja lastepärane. Proovisin ette kujutada, mida väike laps tahaks oma vanematele öelda. Kohandasin teksti vastavalt praegusele hetkele ja asendasin “isa” sõna “emaga”, sest 10. mail oli emadepäev.

Laul on lastepärane nii rütmi, viisi kui sõnade poolest. Rütmid on sõnalähedased ja laulusõnad on loogilised. Samuti õpetasin selgeks liigutused - nii jäid sõnad kiiremini meelde. Helistik on C-duur ja taktimõõt 4/4. Diapasoon g-g1 ehk oktaavi ulatus.

Laulu taustaks on fonogramm, mille ise tegin.

Esitavad pere kõige nooremad - Gloria ja Joonatan.

6. “Lõbus herilane” (Lisa 6)

Klaveripala sündis 2020. aasta jaanuarikuus. Otsisin oma klaveriõpilasele teost, kuid ei leidnud sobivat ja otsustasin ise ühe kirjutada. Põhiliselt on pala mõeldud just vasaku käe arendamiseks, parema käe meloodia on kogu aeg sama.

Klaveripala on D-duuris ja 4/4 taktimõõdus. Diapasoon: fis-a2.

Esitab Maria klaveril.

7. “*Do what you love*” (Lisa 7)

Laul sündis 2020. aasta jaanuaris. Algselt proovisin leida riimuvaid lauseid ja mõtteid, mis laulu pealkirjaga võiksid sobida, kuid leidsin, et pealkiri ise on juba nii palju ütlev ja muud pole vajagi. Tegin laulust 4-häälse seade ja nii koosnebki terve laul fraasist “*Do what you love, love what you do*”. See mõte meeldib mulle, sest püüan ka ise teha seda, mida armastan ja armastada seda, mida teen.

Helistik on es-moll, taktimõõt 2/4. Laul on neljahäälne ning diapasoon: f-des2.

Laul on ilma saateta *a cappella*’s.

Esitavad Taaniel, Marta, Raahel ja Rutt.

8. “*When*” (Lisa 8)

Laul sündis 2020. aasta veebruarikuus. Istusin klaveri taga ja mängisin. Lindistasin huvitava käigu, mis jäi tükiks ajaks seisma. Mõne aja pärast avastasin selle oma *voice memo*’dest ja hakkasin seda edasi arendama. Nii tekkis salmiosa. Eelrefraanil tekkis samuti enne klaveril harmoonia ja meloodia, mille kallal tükk aega pusisin. Hiljem tulid sõnad juurde.

Laul räägib sellest, kui elus on raskem periood, ja tundub nagu ei läheks hästi. Sellele vaatamata tuleb hoida enda mõtted õigetel asjadel, süda õiges kohas ja hoolitseda enda hinge eest. Elu läheb edasi ja tuleb jätkata positiivselt. Iga raskus võib pöörduda heaks.

Laulul on üsna keeruline meloodia ja õpetamisel pidi väga keskenduma intonatsioonile. Laulu sõnad on loogilised ja lihtsad.

Helistik on fis-moll. Taktimõõt on vahelduv. Enamasti on 4/4, kuid eelrefraanis on 3/4 ja 4/4. Diapasoon: b-cis2.

Saadab klaveril ja fonogramm mängib taustal.

Esitavad Marta, Raahel ja Rutt.

9. “Õitseng” (Lisa 9)

Instrumentaalpala, mis sündis 2019. aasta alguses. Kirjutasin selle Viljandi valla “Lusikapäeva” jaoks. Pala on rütmikas ja lõbus, veidi pärimusliku meloodiaga.

Algab klaveriga, seejärel tuleb flöödi soolo, klaveri saatega. Lõpus mängivad klaver ja flööt sama partiid.

Helistik on D-duur ja taktimõõt 4/4. Diapasoon klaveril: G- b2, diapasoon flöödil: fis1-b2.

Esitavad Rutt klaveril ja Raahel flöödil.

10. “Poolakesed” (Lisa 10)

Laul sündis 2020. aasta märtsikuus, kui tahtsime perega koos õhtust sööma hakata. See kuidagi ei õnnestunud, sest igaüks tegi oma asja (kokkusaamine nägi välja selline: esimene tuli, teine läks teisi kutsuma. Selle aja peale esimene andis alla, sest kulus kaua aega ja läks ära. Kui teised olid kohale jõudnud, pidi minema esimest kutsuma jne). See võttis kaua aega, kuid lõpuks sai pere kokku.

Ükskord aasal jalutades tekkis laulu idee, mõteldes oma pere peale. Tuppa jõudes võtsin kitarr kätte ja hakkasin jälgima, kes mida teeb. Laul on jagatud mitmeks osaks. Alustan üksi lauldes, seejärel on igal lapsel lause, mille ta laulab. Peale seda osa laulame kõik koos kuni lõpuni.

Helistik on D-duuris, kaldub poole peal E-duuri ning kõige lõpus moduleerib Fis-duuri. Taktimõõt 4/4. Diapasoon: a-ais1.

Saadab laulu klaveril.

Esitavad kõik Poolakese pere lapsed.

KOKKUVÕTE

Loov-praktilise lõputöö kirjaliku osa eesmärk oli anda ülevaade autorikontserdist “Mõtted muusikas”. Kontserdil kõlab 7 laulu ja 3 instrumentaalpala, mis on kõik omalooming.

Lõputöö esimeses peatükis kirjeldasin oma õpi- ja töökogemusi. Teises osas andsin ülevaate perekond Poolakese pereansamblist, kontserdi ettevalmistusprotsessist ning kirjeldasin nii laulude kui ka instrumentaalpalade õpetamist. Kolmandas peatükis selgitasin, kuidas laulud tekkisid ning andsin ülevaate repertuaari muusikalisest analüüsist.

Repertuaari valides lähtusin laste võimekusest ja sellest, et palad ei oleks liiga keerulised, et ei kaoks sisemine motivatsioon. Väiksemaid õdesid-vendi pidi mõnel korral väliselt motiveerima, kuid kontserdi lähenedes täheldasin nende endi tahet laule harjutada. Suuremate õdede puhul tundsin rohkem nende enda kaasaelamist lõputöö õnnestumiseks, mis tekitas neis tugeva sisemise motivatsiooni. Õpetasin laulud ja klaveripalad selgeks enamasti kuulmise järgi. Vaid flöödi ja viiuli õpetamisel kasutasin traditsioonilist nooti.

Ettevalmistusprotsess läks üle ootuste hästi ja olen tänulik kõikidele pereliikmetele, kes aitasid kaasa idee teostamisele. Nautisin nii kontserdi lugude õpetamist kui nende esitamist. Samuti olen tänulik hea koostöö eest lõputöö juhendaja Tuuli Jukkile.

KASUTATUD KIRJANDUS

Chinn, C., Brewer, W. (2000). Knowledge change in response to data in science, religion, and magic. Imagining the impossible: *Magical, scientific, and religious thinking in children*, 334-371.

Kikas, E. (2010). Õppimine ja õpetamine esimeses ja teises kooliastmes.
<https://www.hm.ee/sites/default/files/edukoraamatkaanega.pdf> (22.04.2020)

Kõlar, L. (1999). Klaverijutud. Tallinn: Scripta Musicalia.

Leppik, P. (2006). Õppimine on tõesti huvitav. *Motivatsiooni osa õppimisel*, 96-97
<https://www.digar.ee/viewer/et/nlib-digar:333354/293545/page/6> (22.04.2020)

Pintrich, P. R. (1999). International Journey of Educational Research. *The Role of Motivation in Promoting and Sustaining Self-Regulated Learning*, 459-470.

Pullerits, M. (1998). Kõik võib olla muusika. Tallinn: Koolibri.

Päts, R. (2010). Muusikaline kasvatus üldhariduskoolis. Tallinn: Koolibri.

Ryan, R. M., Deci, E. L. (2000). Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions. *Contemporary Educational Psychology* 25, 54–67.
<https://mmrg.pbworks.com/f/Ryan,+Deci+00.pdf> (22.04.2020)

Sepp, A., Kiilu, K. (2014). Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid: *Laulmine*, 90-100.

LISAD

Lisa 1. "Taevas paistab kuu"

Taevas paistab kuu

Rutt Poolakese

$\text{♩} = 95$

C G/B Am7 CMaj7/G FMaj7 Gsus4 G C G/B Am7

6 CMaj7/G FMaj7 Gsus4

9 C G/B Am7 CMaj7/G FMaj7 Gsus4 G

Tae - vas pai - stab kuu sees on tun - ne uus.
u - nu - neb kõik muu.

13 C G/B Am7 CMaj7/G FMaj7 F#m7b5 Gsus4 G

Tä - hed sä - ra - vad, se - da nau - din ma. Võiks nii jää - da!

$\text{♩} = 80$

17 C Dm7 C/E Fm Eb Bb Bdim7 C

Aeg, võr - ra - tu aeg! Se - da het - ke nau - ti - ma peab. Su - le sil - mad ja u - nis - ta, o - le

20 C#dim7 D Bdim7 C

tei - ste jaoks o - le - mas. Su - len sil - mad ja u - nis - tan.

22 Db Db Ebm7 Db/F F#m E B

Aeg, Võr - ra - tu aeg! Se - da nau - ti - ma peab. Su - le

24 Ab7/C Db Db7/Bb Eb Ab7/C Db

sil - mad ja u - nis - ta, o - le teis - te jaoks o - le - mas. Su - len sil - mad ja u - nis - tan.

27 Db F#m/C# Db F#m/C#

31 $\text{♩} = 95$ Db Ab/C Bbm7 Fm/Ab Gbsus2 Absus4 Ab

35 $D\flat$ $A\flat/C$ $B\flat m7$ $Fm/A\flat$ $G\flat sus2$ $A\flat sus4$

39 $D\flat$ $A\flat/C$ $B\flat m7$ $A\flat sus4$ $G\flat sus2$ $A\flat$ $D\flat$ $A\flat/C$ $B\flat m7$ $A\flat$ $G\flat sus2$

Tae-vas pai-stab kuu... Uu... Tä-hed sä - ra - vad, se-da nau-din ma...

45 $A\flat sus4$ $A\flat$ $D\flat$

Võiks nii Jää da!

Lisa 1.1 “Taevas paistab kuu” klaver ja viiul

Taevas paistab kuu klaver ja viiul

Rutt Poolakese

The musical score is for the piece "Taevas paistab kuu" (The Moon Shines in the Sky) by Rutt Poolakese, arranged for piano (klaver) and violin (viiul). The score is in 4/4 time and consists of five systems of staves. The first system is for the piano and violin, with a tempo marking of $\text{♩} = 95$. The second system is for the piano and violin, with a tempo marking of $\text{♩} = 80$. The third system is for the piano and violin, with a tempo marking of $\text{♩} = 80$. The fourth system is for the piano and violin, with a tempo marking of $\text{♩} = 80$. The fifth system is for the piano and violin, with a tempo marking of $\text{♩} = 80$. The score includes various musical notations such as treble and bass clefs, time signatures, notes, rests, and dynamic markings. The piano part features complex rhythmic patterns and triplets, while the violin part provides a melodic accompaniment.

♩ = 95

Klaver

Viiul

5

Pno.

VI.

9

Pno.

VI.

14

Pno.

VI.

17

♩ = 80

Pno.

VI.

20

Pno.

VI.

22

Pno.

VI.

24

Pno.

VI.

27

Pno.

VI.

31

$\text{♩} = 95$

Pno.

VI.

35

Pno.

VI.

Measures 35-38. The piano part features a melody with triplets in the right hand and chords in the left hand. The violin part has a single melodic line with triplets.

39

Pno.

VI.

Measures 39-42. The piano part continues with a similar melodic pattern. The violin part is silent.

43

Pno.

VI.

rit.

Measures 43-46. The piano part concludes with a final chord. The violin part is silent. A 'rit.' marking is present above measure 44.

Lisa 2. "Kuule"

Kuule

Rutt Poolakese

CMaj7 Am7 Dm7 G7

5 CMaj7 Am7

Kui sa ta - had sa võid min - na sin - na, ku - hu ih - kad min - na.
 Kui sa ta - had sa võid ol - la see, kes ii - al ih - kad ol - la.

7 Dm7 G7 CMaj7

Va - li - kuid su ees on pal - ju, min - na kas - või kuu - le! - Ä - ra vä - ga kau - a mõt - le,
 I - de - aa - le ees on pal - ju, va - li nen - dest kõi - ge pa - rem.

10 Am7 Dm7 G7

mui - du lä - heb kao - tsi mõ - te ja sa o - led suu - res se - ga - du - ses.

13 CMaj7 Am7 Dm7 G7

Joo - kse või söi - da, len - da või sõu - a. U - ju või lih - tsalt ja - lu - ta.

17 CMaj7 Am7 1. Dm7 Dm7 2.

Ük - si või koos, kuid a - la - ti - Rõõm - sas hoos. Rõõm - sas hoos.

23 C Em7 Am7 F G

Mis

27 C Em7 Am7 FMaj7 G

ii - al va - lid sa, kes ii - al o - led sa. I - ga väi - kse - ma - gi teo eest kan - nad vas - tu - tust. Kes

31 C Em7 Am7 FMaj7 G

ii - al o - led sa, mis ii - al va - lid sa. Lõi - kad se - da mi - d - a kü - l - vad.

35 CMaj7 Am7 Dm7 G7

Joo-kse või sõi-da, len-da või sõu-a. U-ju või lih-tsalt ja-lu-ta.

39 CMaj7 Am7 Dm7 Eb7 Cm7

Ük-si või koos, kuid a-la-ti - Rõõm-sas hoos. Joo-kse või sõi-da, len-da võisõu-a.

45 Fm7 Bb7 Eb7 Cm7 Fm7 Bb7 Eb9

U-ju või lih-tsalt ja-lu-ta. Ük-si või koos, kuid a-la-ti - Rõõm-sas hoos!

Lisa 2.1 “Kuule” klaverisaade

Kuule klaverisaade

Rutt Poolakese

Klavier

Pno.

Pno.

Pno.

Pno.

22

Pno.

26

Pno.

29

Pno.

31

Pno.

34

Pno.

Lisa 3. "Rohutirts"

Rohutirts

Rutt Poolakese

$\text{♩} = 80$

3

5

7

9

11

13

15

Lisa 4. "Päikesekiired"

Päikesekiired

Rutt Poolakese

C G/B Am7 FMaj7 G

9 C G/B

13 Am7 FMaj7 G

18 C G/B Am7 FMaj7

24 F#dim7 G Ab Bbsus4 B

29 Eb Bb Cm7 Ab

34 Eb Bb Ab

38 Eb Bb Cm7

41 Ab Fm Gm Ab Bsus4 B

Ta - hak - sin vaa - da - ta päi - ke-se - tõu - su. Joo - sta aa - sal lil - le lõh - na nau - ti - da. Ta - hak - sin tun - dakuis juu - kseid si - li - tab tuul. Lau - lu - viis suul. Ol - la va - ba kui laps, joo - sta i - sa sü - ll - e. Kui päi - ke-se - kii - red mu põs - ki pai - ta - vad, ro - he - kad pun - gad on puul. Siis loo - du - se i - lu või - ksin - gi vaa - ta - ma jää - da. Kuid lil - le - dest aa - sal ja päi - ke - se val - gu - sest täh - tsam sii - ski ju on - Et mu sü - da - mes e - la - ksid Sa!

Lisa 4.1 “Päikesekiired” klaver ja flööt

Päikesekiired klaver ja flööt

Rutt Poolakese

The musical score is divided into four systems, each with a Flute (Fl.) and Piano (Pno.) part. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 6/8. The first system (measures 1-4) shows the Flute with whole rests and the Piano with a complex accompaniment including a triplet in the right hand. The second system (measures 5-8) continues the accompaniment. The third system (measures 9-16) features a repeat sign at the beginning and end. The fourth system (measures 17-20) concludes the piece with a key signature change to two flats (B-flat and E-flat) in the final measure.

Copyright ©

22

Fl.

Pno.

26

Fl.

Pno.

33

Fl.

Pno.

38

Fl.

Pno.

44

Fl.

Pno.

50

Fl.

Pno.

Lisa 5. "Aitäh emmele"

Aitäh emmele!

Rutt Poolakese

F C G C F C G C
 Kui
 5 C G C
 ke - vad on käes, siis on üks täh - tis päev, kui
 7 C 1. G C 2. G C
 ke - vad on käes, siis on e - ma - de - päev. Kui e - ma - de - päev. Ai -
 10 F C G C
 täh em - me - le nüüd ta - han öel - da ma.
 12 F C G C To Coda
 Et sa mind nii häs - ti o - led kas - va - tand. Ai
 Et sa mi - nu - ga o - led val - mis män - gi - ma.
 14 F C G C F C G C
 18 C G C
 Em - me vaa - ta mind, ma po - le e - nam väi - ke.
 20 C G C
 Em - me vaa - ta mind, ma o - len suu - reks kas - vand. Ai
 22 F C G C F C G C
 täh em-me-le nüüd ta-han öel-da ma. O-led pa-rim em - me, ke-da ma tean!

Lisa 6. "Lõbus herilane"

Lõbus herilane

Rutt Poolakese

♩ = 90

5

9

13

17

LISAD

22

Musical notation for measures 22-25. The key signature has two sharps (F# and C#). The melody in the right hand consists of eighth and quarter notes, while the left hand provides a simple harmonic accompaniment with quarter and eighth notes.

26

Musical notation for measures 26-27. The right hand features a more active melody with sixteenth and thirty-second notes, while the left hand continues with a steady accompaniment.

28

Musical notation for measures 28-30. The right hand has a complex, flowing melody with many sixteenth notes. The left hand accompaniment remains consistent with the previous measures. The piece concludes with a double bar line at the end of measure 30.

Lisa 7. "Do what you love"

DO WHAT YOU LOVE

Rutt Poolakese

$\text{♩} = 80$

Do what you love. Lo - vewhat you do.

5 Do what you love. Lo - vewhat you do.

9 Do what you love. Lo - vewhat you do.

13 Do what you love. Lo - vewhat you do.

17 Do what you love. Lo - vewhat you do.

Lisa 8. "When"

When

Rutt Poolakese

♩ = 112

5

9

13

18

23

28

33

38

When you walk and does not find your way... Seems like eve-ry-thing is not ok - ay. You
got - ta find some time to just say pray-er... To the One whose sees all your lay - ers.
Dü... Oo...
Dü... Oo...
Keep your mind on good thin - gs.
Keep your heart in His han - ds.
Take care of your sou - l.
Life goes on! Car - ry on! goes

43 D E A/C# D

on, car-ry on, life goes on, car-ry on, life goes on! Life goes

47 D E A/C#

on, car-ry on, life goes on, car-ry on, life goes on! Life goes

51 D E A/C# D

on, car-ry on, life goes on, car-ry on, life goes on! Life goes

55 D E A/C#

on, car-ry on, life goes on, car-ry on, life goes on!

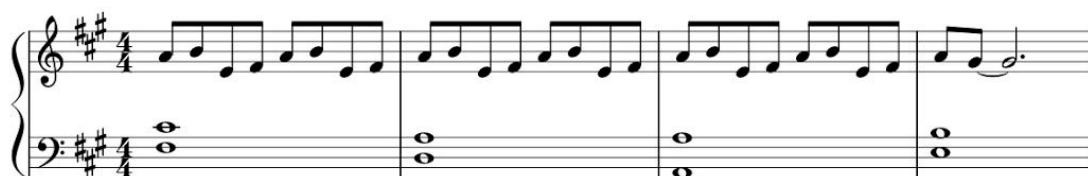
59 A/C# D E F#m7 E/G# A

Life goes on. Car - ry on!

Lisa 8.1 "When" klaverisaade

When
klaverisaade

Rutt Poolakese

23

28

33

37

41

45

Lisa 9. "Õitseng"

Õitseng

Rutt Poolakese

♩ = 110

Flute

Piano

4

Fl.

Pno.

7

Fl.

Pno.

10

Fl.

Pno.

Copyright ©

14

Fl.

Pno.

18

Fl.

Pno.

21

Fl.

Pno.

23 rit.

Fl.

Pno.

Poolakesed

Rutt Poolakese

D A Bm

Miks on nii ras-ke kok-ku saa-da Poo-la-kes-te pe-ret? Sest meidon sa-ma pal-ju kui

5 G D A

ka-lu väik-ses me-res. I - ga üks teeb o - ma as - jakuid kok-ku va - ja saa-da, sest

8 Bm G D

pe-re ko-he suu-re lau - a ta - ga söö-ma hak-kab. I - sa toad kõik lä - bi käib ja

11 A Bm G

söö-ma rõõm-salt kut-sub. E - ma ju - ba lau - a - le kõik am-mu val-mis sead-nud.

14 A

KUID, KUID KUID....

15 D A

1. E - si - me - sel käes ki - tarr ja uu - si vii - se ot - sib
 2. Tei ne joo - kseb möö - da tu - ba, ot - sib laa - di - jat, sest
 3. Kol mas raa - mat nä - pu - va - hel ju - tu - stab üht lu - gu, mis
 4. Nel jas kae - bab e - ma - le, et õp - pi - da ei saa, sest
 5. Vii es tor - mab kõõ - ki suu - re kõ - hu - ko - ri - na - ga,
 6. Kuu en - dal on sel - jas jook - su - rii - ded - ko - he jook - ma.

17 Bm G

Hõi - kab ü - le ma - ja, kut - sub tei - sed kuu - la - ma.
 te - le - fo - nil ko - he tu - leb vii - ma - ne pro - tsent.
 raa - ma - tus just hu - vi - ta - vat o - li juh - tu - nud.
 väi - ke - ven - na kõr - val lii - ga pal - ju ju - tu - stab.
 hom - miku - söök küll o - li, a - ga te - ma siis ju magas.
 Ku - tsub nii ka tei - sed kaa - sa, - tu - leb ai - nult üks.

19 E B

7.Seit smes hoo - pis õu - es ja re - mon - dib kus - kil ai - as.
8.Ka - hek - sas on pee - gli ees ja juu - kseid soen - gu seab.
9.Ü - he - ksas see au - to - de - ga mõõ - da ma - ja sõi - dab.

21 C#m A

Kõik, mis et - te jääb saab kor - da teh - tud. Loo - tust on!
Va - ja i - lus ol - la i - se - gi kui toas on.
Ruu - mi po - le as - tu - da, hää! kuul - da ma - ja ta - ha. Oh

23 C#m7 B A E/G# A B C#m7 B A E/G#

I - met kaks tund hil - jem on - gi suur pe-rekoos. Toit on am - mu jah-tund, a - ga

26 F# B E B/D# C#m7 B C#m7 B

mu-ret po - le suurt. Sii - ski en - ne söö - mist too - me tä - nu Loo - ja - le!

29 E B/D# C#m7 B F# B

Toi - du, päe - va, ra - hu, suu - re arm - sa pe - re eest. See

31 F# C#/E# D#m7 C# B C#

on see mei - e pe - re, kus kõik on i - se - moo - di.

33 F# C#/E# D#m7 C# B C# F#

Sel - lest hoo - li - ma - ta üks - teist vä - ga Ar - mas - ta - me!

SUMMARY

The purpose of this creative-practical thesis was to give an overview of the concert "Thoughts in Music". Concert consists of seven songs and three instrumental pieces, all of them are original.

The first chapter of this thesis I described my study- and work experience. In the second part, I gave an overview of Poolakese family ensemble, the process of preparing for the concert, and described the teaching of both songs and instrumental pieces. Third part is about how the songs were made and overview of the musical analysis of the repertoire.

The repertoire I chose was based on children's abilities and that the songs would not be too complicated to keep their inner motivation. The younger siblings sometimes had to be externally motivated, but as the concert approached, I noticed their own willingness to practice the songs. With older siblings, I felt more their own empathy for the thesis to succeed, which created a strong inner motivation in them.

Songs and piano pieces were mostly taught by hearing. Traditional note was used only while teaching flute and violin.

The preparation process went well beyond expectations and I am grateful to all the family members who contributed to the idea. I enjoyed teaching the concert songs as well as performing them. I am also grateful to my supervisor Tuuli Jukk for the good cooperation.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Rutt Poolakese (sünnikuupäev: 29.12.1996),

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose “Mõtted muusikas”, mille juhendaja on Tuuli Jukk, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Rutt Poolakese

17.05.2020